

SPRAWOZDANIE PREZESA POLSKIEGO TOWARZYSTWA TEOLOGICZNEGO W KRAKOWIE ZA ROK 1997

I. STAN TOWARZYSTWA

1.1. Ostatnie Walne Zebranie Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Krakowie, jakie odbyło się w dniu 18 lutego 1997 r., otwarło drugi rok kadencji obecnego zarządu Towarzystwa wybranego 14 lutego 1996 r. Ukonstytuowany wtenczas Zarząd Towarzystwa działał w roku sprawozdawczym w następującym składzie:

1.1.1. ZARZĄD

Prezes:	ks. dr hab. Kazimierz Panuś
Wiceprezes:	o. dr Józef Marecki OFM Cap
Sekretarz:	ks. mgr Kazimierz Moskała
Skarbnik:	ks. mgr Andrzej Mojżeszko
Bibliotekarz:	ks. dr Jan Bednarczyk
Kierownik Sekcji Wydawniczej:	ks. prof. dr hab. Stefan Koperek

1.1.2. KOMISJA KONTROLUJĄCA:

Przewodniczący:	ks. dr Kazimierz Waliczek
Członkowie:	ks. doc. dr hab. Jan Wal
	ks. prałat Czesław Świniarski

1.1.3. SĄD KOLEŻEŃSKI:

Przewodniczący:	ks. inf. dr Stefan Cichy
Członkowie:	ks. doc. dr hab. Jerzy Chmiel
	o. dr hab. Jan Mazur OSPPE

1.2. Z końcem roku 1997 Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie liczyło – 463 członków. W roku sprawozdawczym przyjęto 71 nowych członków (w tym 66 do nowo powstałego Oddziału PTT w Częstochowie).

Do wieczności odszedł w ostatnich dniach ks. dr Marian Pawlos CM, kierownik Sekcji Misjologicznej.

1.3. ZEBRANIA ZARZĄDU

Spełniając wymogi statutowe Zarząd odbył w roku sprawozdawczym cztery zebrania w dniach:

16.04.1997 r., 18.06.1997 r., 19.11.1997 r., 17.02.1998 r.

Pierwsze zebranie zdominowała problematyka nowo utworzonej sekcji PTT w Częstochowie; wysłuchano relacji kierownika tej sekcji ks. dra Teofila Siudego z zebrania organizacyjnego oraz przyjęto 38 pierwszych członków tego oddziału. Omówiono przygotowania do sympozjum *Felix saeculum Cracoviae* i powołano zespół badawczy heraldyki kościelnej i zakonnej przy Sekcji Historycznej PTT w Krakowie pod nazwą *Studium Heraldyki Kościelnej*.

Na drugim spotkaniu zarządu omówiono prace podejmowane przez oddział w Częstochowie; przyjęto 17 nowych członków. Zarząd podjął decyzję przygotowania do publikacji materiałów z sesji naukowej *Krakowscy święci XV wieku*.

Trzecie zebranie Zarządu poświęcone było przygotowaniu dzisiejszego Walnego Zebrania. Postanowiono poświęcić je upamiętnieniu idei, która zrodziła PTT i pierwszych lat działalności Towarzystwa. W związku z tym Zarząd zwrócił się z prośbą do ks. dra Józefa Wolczańskiego o przygotowanie i wygłoszenie wykładu na ten temat. W trakcie zebrania omówione zostały także plany powołania nowego oddziału PTT w Bielsku-Białej; wysłuchano informacji o sympozjum naukowym w Katowicach z okazji 50-tej rocznicy śmierci ks. rektora Konstantego Michalskiego.

Zebranie czwarte odbyło się w dniu 17 lutego. Jego problematykę zdominowało omówienie Walnego Zebrania. Postanowiono uhonorować medalami i dyplomami Towarzystwa dwie osoby: ks. prof. dra hab. Tadeusza Wojciechowskiego oraz ks. prałata Rudolfa Broma. Zapoznano się z relacją na temat powołania nowego oddziału PTT Bielsku-Białej. Zarząd zwrócił się do księży doktorów D. Oko i J. Olszewskiego z prośbą o podjęcie się zadania kierowników wakujących sekcji dogmatycznej i filozoficznej.

II. DZIAŁALNOŚĆ TOWARZYSTWA

2.1. W ramach PTT w Krakowie działa nominalnie 12 sekcji specjalistycznych i 7 oddziałów terenowych, przy czym sekcje filozoficzna i dogmatyczna faktycznie zawiesiły swoją działalność. PTT w Krakowie ma także własną Sekcję Wydawniczą w postaci wydawnictwa „Unum”.

2.1.1 SEKCJA BIBLIJNA. Przewodniczący – ks. prof. dr hab. Tomasz Jelonek. Sekcja w tym roku nie organizowała spotkań.

2.1.2 SEKCJA APOLOGETYCZNO-RELIGIOZNAWCZA. Kierownikiem sekcji jest ks. dr Tadeusz Dzidek. 9 grudnia ub. r. sekcja zorganizowała posiedzenie, w ramach którego ks. doc. dr hab. Łukasz Kamykowski przedstawił sprawozdanie z sympozjum watykańskiej Komisji Teologiczno-Historycznej Wielkiego Jubileuszu 2000 na temat: *Korzenie antyjudaizmu w kontekście chrześcijaństwa*, a ks. dr Józef Morawa wygłosił referat nt. eklezjologii Waltera Kaspera.

2.1.3 SEKCJA HISTORYCZNA. Jej pracami kieruje ks. dr Andrzej Bruzdziński. W roku sprawozdawczym sekcja podejmowała szereg inicjatyw. Najważniejszą z nich była sesja naukowa *Felix Saeculum Cracoviae – Krakowscy święci XV wieku* zorganizowana 24 kwietnia 1997 wspólnie

z Wydziałem Historii Kościoła PAT i Wyższym Seminarium Ojców Kapucynów w Krakowie. Sesja odbyła się pod patronatem honorowym J. Em. Ks. Kardynała Metropolity. Piętnastowieczną panoramę Krakowa, w którym żyło sześciu świętobliwych mężów (Jan Kanty, Szymon z Lipnicy, Stanisław Kazimierczyk, Izajasz Boner, Michał Giedroyc i Świętosław, zwany przez siebie samego «Milczącym») przedstawili znani profesorowie i wykładowcy J. Wyrozumski, W. Szelińska, ks. J. Związek, R. Zawadzki, o. W. Murawiec, ks. S. Ryłko, ks. A. Bruździński, o. P. Sczaniecki i W. Kolak. Sesję zaszczylił swoją obecnością ks. kard. F. Macharski, który otworzył obrady i wygłosił słowo wstępne, a na zakończenie przewodził uroczystej Eucharystii w kościele św. Marka. Materiały sesyjne ukażą się drukiem. Zarząd PTT zwrócił się z prośbą do Komitetu Badań Naukowych o dofinansowanie tej pozycji.

Warte odnotowania jest również spotkanie Sekcji Historycznej PTT, jakie miało miejsce w dniu 3 grudnia ub. r. Poświęcono je problematyce koncyliaryzmu. Swoimi poszukiwaniami na ten temat podzielił się z zebranymi ks. dr Grzegorz Rys. Pod patronatem Sekcji Historycznej PTT odbywają się również spotkania zespołu badawczego *Studium Heraldyki Kościelnej*.

2.1.4. SEKCJA HOMILETYCZNA. Przewodniczącym sekcji jest ks. dr hab. Kazimierz Panuś. W roku sprawozdawczym sekcja homiletyczna spotkała się dwukrotnie:

- pierwszy raz w ramach II Forum Kultury Słowa (Kraków-Przegorzały 26–28.09.1997). Jedno z posiedzeń tego ogólnopolskiego sympozjum poświęcone było językowi księży. O. dr Wiesław Przyczyna wygłosił referat *Edukacja językowa księży*; w dyskusji zabierali głos także inni członkowie Sekcji;
- drugi raz w ramach *Kongresu Ewangelizatorów Wędrownych* w Seminarium Księży Zmartwychwstańców 9–10.10.1997.

2.1.5. SEKCJA TEOLOGII MORALNEJ. Sekcję prowadzi ks. dr Kazimierz Kaczmarczyk. Sekcja ta wraz z opiekunem specjalizacji teologii moralnej na Wydziale Teologicznym PAT – ks. prof. dr hab. Janem Kowalskim, zorganizowała spotkanie księży wykładowców teologii moralnej z Wydziału Teologicznego PAT i z Seminarium Duchownych współpracujących z Wydziałem Teologicznym PAT. Spotkanie odbyło się w dniu 8 stycznia 1998 r. i wzięło w nim udział 26 uczestników.

2.1.6. SEKCJA SOCJOLOGICZNO-PASTORALNA. Pracami sekcji kieruje ks. dr Stefan Dobrzanowski. Skupia ona 21 członków, głównie wykładowców socjologii religii, teologii pastoralnej i katolickiej nauki społecznej. Sekcja odbyła jedno posiedzenie w dniu 14 listopada 1997 r. na którym kierownik sekcji przedstawił stan aktualnych badań nad religijnością polskiego społeczeństwa. Referat programowy nt. *Chrześcijański polityk i jego świadectwo wiary* wygłosił członek sekcji ks. mgr Jan Palusiński. W dyskusji omówiono odpowiedzialny udział katolików w polityce oraz potrzebę wszechstronnych badań nad wpływem sekt na młodzież. Temu ostatniemu problemowi ma być poświęcona tegoroczna jesienna sesja sekcji.

2.1.7. SEKCJA LITURGICZNA. Sekcję prowadzi ks. dr Stanisław Szczepaniec. Sekcja w roku sprawozdawczym nie organizowała spotkań.

2.1.8. SEKCJA MISJOLOGICZNA. Po śmierci w ostatnich dniach ks. Dra Mariana Pawłosa CM sekcja nie ma kierownika. Nie przedstawiła też sprawozdania ze swej działalności.

2.1.9. SEKCJA PRAWA KANONICZNEGO. Kierownikiem sekcji jest ks. dr Józef Rapacz. Sekcja nie przedstawiła sprawozdania ze swej działalności.

2.1.10. SEKCJA SZTUKI SAKRALNEJ. Kierownikiem sekcji jest ks. dr Zdzisław Kliś. Staraniem sekcji – na jesieni ub. roku – ukazał się drukiem drugi tom *Studia do dziejów kościoła św. Krzyża w Krakowie*. Sekcja przygotowuje kolejną sesję na ten temat, która będzie miała miejsce pod koniec maja b.r.

2.1.11–12. SEKCJA DOGMATYCZNA I FILOZOFICZNA – praktycznie nie funkcjonowała w roku sprawozdawczym, gdyż mimo usilnych zabiegów Zarządowi nie udało się znaleźć kierowników sekcji.

2.2. Polskie Towarzystwo Teologiczne w Krakowie działa także poprzez swoje oddziały terenowe. I tak:

2.2.1. ODDZIAŁ TERENOWY PTT W KATOWICACH. Pracami sekcji kieruje ks. dr Antoni Reginek. Sekcja PTT w Katowicach była w minionym roku sprawozdawczym współorganizatorem (w łączności z Górnośląskim Międzyuczelnianym Tow. Akademickim «Universitas») sympozjum naukowego z okazji 50-tej rocznicy śmierci ks. rektora Konstantego Michalskiego. Miało ono miejsce w Wyższym Śląskim Seminarium Duchownym dnia 5 listopada ub. r. Temat sympozjum został sformułowany następująco: *Heroicznie myśleć i heroicznie działać, czyli o myśli twórczej ks. Konstantego Michalskiego (1879–1947)*. W ramach trzech sesji wygłoszono dziewięć interesujących wykładów ukazujących postać ks. rektora Konstantego Michalskiego w świetle jego pism filozoficznych, etycznych i historyczno-literackich.

Oprócz tego Sekcja Polskiego Towarzystwa Teologicznego w Katowicach odbyła w minionym roku sprawozdawczym dwa zebrania połączone z wykładami i dyskusją. Podczas pierwszego spotkania, które miało miejsce dnia 24 października 1997, ks. dr Tadeusz Czakański wygłosił wykład nt. *Symbole eucharystyczne w ikonografii wczesnochrześcijańskiej*. Prelekcja była bogato zilustrowana przezroczami. Kolejne zebranie sekcji katowickiej PTT miało miejsce 5 grudnia 1997. Wypełnił je referat ks. mgra lic. Kazimierza Wolnego nt. *Związek Ślązaków z tradycją naukową i kultową Krakowa (Uniwersytet Jagielloński i kult św. Barbary)*.

Zebrania katowickiej Sekcji PTT odbywają się tradycyjnie w Wyższym Seminarium Duchownym w Katowicach, a obok członków katowickiego Oddziału PTT bierze w nich także udział zainteresowane grono studentów teologii.

2.2.2. ODDZIAŁ TERENOWY PTT W CZĘSTOCHOWIE została powołana do życia 18 lutego ub. r. Na zebraniu organizacyjnym 11 kwietnia na

kierownika sekcji wybrany został ks. dr Teofil Siudy. Sekcja podjęła działalność z podziwu godnym rozmachem. Po nie całym roku od chwili założenia może już poszczycić się zorganizowaniem dwudniowego sympozjum chrystologicznego *Jeżus Chrystus – Jedyńy Zbawiciel* (17–18.10.1997) z wykładami księży profesorów Stanisława Włodarczyka, Antoniego Troniny, Dionizego Łukaszuka, Piotra Jaskóły, Stanisława Urbańskiego, Jerzego Borowca. Sekcja częstochowska podjęła różne inicjatywy jak np. *zaduszki teologiczne* – wieczór modlitw i wspomnień, czy uroczystość opłatkową; na swe zebrania zaprasza z wykładami znanych profesorów (ks. Stanisław Grzybek, p. Karol Klauza); popularyzuje myśl teologiczną wśród wiernych – taki charakter miały wykłady otwarte oddziału częstochowskiego PTT przed pielgrzymką Jana Pawła II zatytułowane *Otwarcie na słowo Piotra* (18–24.05) oraz wykład kierownika sekcji w wigilię uroczystości Niepokalanego Poczęcia NMP *Duch Święty zstąpi na Ciebie...* (Łk 1, 38) – refleksja teologiczna o więzi Maryi z Duchem Świętym. W pracach oddziału częstochowskiego aktywnie uczestniczy J.E. ks. abp Stanisław Nowak.

2.2.3. ODDZIAŁ TERENOWY PTT W KALWARII ZEBRZYDOWSKIEJ. Sekcją kieruje o. dr Romuald Kośła. W roku sprawozdawczym sekcja odbyła sześć spotkań. Na szczególną uwagę zasługuje sesja naukowa poświęcona postaci bł. Jana z Dukli w ramach przygotowań do uroczystości kanonizacyjnych (22.02.1997), dwudniowe sympozjum (5–6.05.1997) na temat: *Jan Paweł II – Papież pielgrzym* (zorganizowane w ramach przygotowań do pielgrzymki papieskiej przez PAT, Instytut Geografii Religii UJ oraz Sanktuarium w Kalwarii). Referaty wygłosili także dwaj członkowie Sekcji PTT w Kalwarii: o. dr Oktawian Jusiak (*Młodzieńcze pielgrzymki Karola Wojtyły do Kalwarii Zebrzydowskiej a fenomen Sanktuarium Kalwaryjskiego*) i o. dr Edmund Świerczek (*Znaczenie Sanktuarium Kalwaryjskiego w wypowiedziach i tekstach Jana Pawła II*). W Święto Niepodległości miała miejsce sesja naukowa (11.11.1997) na temat: *Franciszkanizm w perspektywie nowych zadań Kościoła kończącego się drugiego tysiąclecia*, z referatami o. dr hab. Bonawentury Smolki, (*Tradycyjny wymiar franciszkańskiego stylu życia*), o. dra Tadeusza Słotwińskiego, (*Św. Franciszek – człowiek, który swoim życiem odnawia i fascynuje*) i o. dr hab. Zdzisława Kijasa, (*Teologia franciszkańska, teologia prawosławna, spojrzenie ekumeniczne*).

2.2.4. ODDZIAŁ TERENOWY PTT W PRZEMYŚLU. Pracami sekcji kieruje ks. dr hab. Marian Wolicki. W roku sprawozdawczym Sekcja PTT w Przemyślu zorganizowała pięć spotkań z referatami ks. mgra Marka Pieńkowskiego (*Wprowadzenie w życie duchowe w Seminarium Duchownym*), ks. dra Mariana Rojka, (*Wpływ teologów posoborowych na formację intelektualną kapłanów*), ks. mgra Jana Niemca (*Zakład Wychowawczy Ojców Jezuitów w Bąkowicach pod Chyrowem (1886–1939)*), ks. dra Tadeusza Śliwy (*Spór o precedencję wśród duchowieństwa katolickiego obrządku łacińskiego i grekokatolickiego (XVII–XVIII w.)*). Szczególny charakter miała sesja wyjazdowa sekcji przemyskiej PTT (10.V.1997) w Dynowie – u ks. dziekana dra Stanisława Janusza, wiceprezesa sekcji. W jej ramach ks. dr Tadeusz Śliwa wygłosił referat *Św. Wojciech – życie i działalność*.

W sesji tej oprócz księży profesorów wzięli udział także przedstawiciele miejscowej społeczności.

2.2.5. ODDZIAŁ TERENOWY PTT W TARNOWIE. Kierownikiem sekcji jest ks. dr Zbigniew Wolak. Sekcja nie przedstawiła sprawozdania ze swej działalności.

2.2.6. ODDZIAŁ TERENOWY PTT W TUCHOWIE. Kierownik sekcji o. dr Stanisław Bafia CSsR. Sekcja nie przedstawiła sprawozdania ze swej działalności.

2.2.7. ODDZIAŁ TERENOWY PTT W RZESZOWIE. Kierownik sekcji ks. dr Stanisław Nabywaniec. Sekcja ta znajduje się wciąż w stanie organizacji. Zarząd nie dysponuje danymi o jej działalności.

III. UWAGI KOŃCOWE

Sprawozdanie z działalności skarbnika oraz Sekcji Wydawniczej PTT w Krakowie zostanie złożone oddzielnie.

Podsumowując działalność Zarządu na przestrzeni ostatniego roku za poważny sukces należy uznać powstanie i dynamiczną działalność częstochowskiego oddziału PTT. Znacznie powiększyły się szeregi Towarzystwa (przybyło 71 nowych członków, nastąpił wzrost liczebny Towarzystwa o 18,1%). Upowszechniła się wiedza o naszym Towarzystwie. Zostały nawiązane kontakty z *American Biographical Institute*, *Présence du livre français* oraz *Stowarzyszeniem Organizacji Pozarządowych «Klon»*.

Natomiast na przestrzeni ostatniego roku nie udało się Zarządowi ożywić działalności niektórych sekcji. Organizowanie spotkań sekcyjnych nie zawsze spotykało się z szerokim odzewem, a posiedzenia te gromadziły niewiele osób. Chlubnym wyjątkiem – obok w/w działalności Sekcji PTT w Częstochowie – są prace Sekcji Historycznej i Homiletycznej. Sympozja organizowane przez te sekcje miały duże audytorium i stanowiły znaczące wydarzenie odnotowywane przez prasę. Dorobek tych sekcji ukaże się w osobnych publikacjach zbierających wygłoszone wtedy referaty.

Zarząd pragnie wyrazić szczerą wdzięczność wszystkim aktywnym członkom Towarzystwa, którzy mimo wielorakich trudności czynią wszystko, aby działalność Towarzystwa była kontynuowana i służyła dalszemu ubogaceniu polskiej myśli teologicznej.

Zarząd dziękuje gorąco J. Em. ks. kard. Franciszkowi Macharskiemu za stałą troskę o rozwój naszego Towarzystwa.

Kraków

Ks. KAZIMIERZ PANUŚ